PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2009. gada 30. aprīlī *

Lieta T-18/03

CD-Contact Data GmbH, Burglengenfelda [*Burglengenfeld*] (Vācija), ko pārstāv Ž. de Prē [*J. de Pree*] un R. Veselings [*R. Wesseling*], advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv P. Olivers [*P. Oliver*], K. Lūiss [*X. Lewis*] un O. Beinē [*O. Beynet*], pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2002. gada 30. oktobra Lēmumu 2003/675/EK par [EKL] 81. panta un EEZ līguma 5. panta piemērošanas procedūru (COMP/35.587

* Tiesvedības valoda — angļu.

PO Video Games, COMP/35.706 *PO Nintendo Distribution* un COMP/36.321 *Omega — Nintendo*) (OV 2003, L 255, 33. lpp.).

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja E. Martinša Ribeiru [*E. Martins Ribeiro*], tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] un N. Vāls [*N. Wahl*] (referents),

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 21. maija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Lietas priekšvēsture

1. *Attiecīgie uzņēmumi*

1 *Nintendo Co., Ltd* (turpmāk tekstā — "*NCL*" vai "*Nintendo*"), biržā kotēta sabiedrība, Kioto (Japāna), ir sabiedrības *Nintendo* grupas galvenā sabiedrība, kas specializējas video spēļu konsoļu un video spēļu bloku, kuri paredzēti izmantošanai ar šīm konsolēm, ražošanā un izplatīšanā.

2 *Nintendo* darbības Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) noteiktās teritorijās īstenoja meitas sabiedrības, kuras tai piederēja 100 % apmērā; galvenā meitas sabiedrība bija *Nintendo of Europe GmbH* (turpmāk tekstā — "*NOE*" vai "*Nintendo*"). Lietas faktu rašanās laikā *NOE* koordinēja noteiktas *Nintendo* komercdarbības Eiropā un bija tās ekskluzīvā izplatītāja Vācijā.

3 Citās pārdošanas teritorijās *Nintendo* bija nozīmējis neatkarīgus ekskluzīvos izplatītājus. Tādējādi *The Games Ltd — John Menzies Distribution Ltd* tirdzniecības nodaļa, kas bija *John Menzies plc* 100 % meitas sabiedrība, — 1995. gada augustā kļuva par *Nintendo* ekskluzīvo izplatītāju Apvienotajā Karalistē un Īrijā, un tāda bija vismaz līdz 1997. gada 31. decembrim.

4 Kas attiecas uz prasītāju *CD-Contact Data GmbH*, tas bija *Nintendo* ekskluzīvais izplatītājs Beļģijā un Luksemburgā kopš 1997. gada aprīļa līdz vismaz šī gada 31. decembrim.

2. *Administratīvā procedūra*

Izmeklēšana attiecībā uz video spēļu sektoru (*lieta IV/35.587 PO Video Games*)

5 1995. gada martā Komisija uzsāka izmeklēšanu attiecībā uz video spēļu sektoru (lieta IV/35.587 *PO Video Games*). Šīs izmeklēšanas ietvaros Komisija 1995. gada 26. jūnijā un 19. septembrī nosūtīja informācijas pieprasījumus *Nintendo* atbilstoši Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmā Regula par [EK] līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu, 11. pantam (OV 1962, 13, 204. lpp.), lai iegūtu informāciju it īpaši par tās izplatītājiem un meitas sabiedrībām, formāli noslēgtajiem izplatīšanas līgumiem ar šiem uzņēmumiem un tās vispārīgajiem pārdošanas nosacījumiem. *NOE* atbildēja uz šiem pieprasījumiem ar 1995. gada 31. jūlija un 26. septembra vēstulēm.

Papildu izmeklēšana, ar ko specifiski izvērtē "Nintendo" izplatīšanas sistēmu (*lieta IV/35.706 PO Nintendo Distribution)*

6 Komisija pēc saviem sākotnējiem secinājumiem 1995. gada septembrī uzsāka papildu izmeklēšanu, ar ko specifiski izvērtē *Nintendo* izplatīšanas sistēmu (lieta IV/35.706 *PO Nintendo Distribution*).

7 Šīs izmeklēšanas ietvaros Komisija 1995. gada 9. oktobrī nosūtīja *Nintendo* informācijas pieprasījumu. Starp *Nintendo* un Komisijas pārstāvjiem notika vairākas sanāksmes par šī uzņēmuma izplatīšanas politiku. *Nintendo* turklāt iesniedza dažādas līgumu versijas, ko tā bija noslēgusi ar dažiem saviem izplatītājiem.

Izmeklēšana pēc sūdzības, ko iesniegusi "Omega Electro BV" (*lieta IV/36.321 Omega — Nintendo*)

8 1996. gada 26. novembrī sabiedrība *Omega Electro*, kas darbojas elektronisko spēļu importa un pārdošanas sektorā, iesniedza sūdzību saskaņā ar Regulas Nr. 17 3. panta 2. punkta b) apakšpunktu galvenokārt attiecībā uz *Nintendo* spēļu bloku un konsoļu izplatīšanu, it īpaši sakarā ar to, ka *Nintendo* traucē paralēlo tirdzniecību un īsteno atkārtotas pārdošanas cenu sistēmu, kas noteikta Nīderlandei. Pēc šīs sūdzības Komisija paplašināja savu izmeklēšanu (lieta IV/36.321 *Omega — Nintendo*). 1997. gada 7. martā tā nosūtīja informācijas pieprasījumu *Nintendo* un *John Menzies*. Savā 1997. gada 16. maija atbildē *Nintendo* pieļāva, ka noteikti tās izplatīšanas līgumi un noteikti tās vispārējie nosacījumi ietvēra paralēlās tirdzniecības ierobežojumus EEZ iekšienē. 1997. gada oktobrī Komisija nosūtīja *John Menzies* jaunu informācijas pieprasījumu, uz kuru šī sabiedrība atbildēja 1997. gada 1. decembrī, iesniedzot noteiktu informāciju par strīdīgo aizliegto vienošanos.

9 *Nintendo* savā 1997. gada 23. decembra vēstulē Komisijai norādīja, ka tā ir apzinājusies "smago problēmu, kas saistīta ar paralēlo tirdzniecību Kopienā" un izteica savu vēlmi sadarboties ar Komisiju.

10 *John Menzies* 1998. gada 13. janvārī iesniedza papildu informāciju. 1998. gada 21. janvārī, 1. aprīlī un 15. maijā *Nintendo* nosūtīja Komisijai noteiktus dokumentus. 1998. gada 15. decembrī notika sanāksme starp Komisijas un *Nintendo* pārstāvjiem, kuras laikā tika izvirzīts jautājums par iespējamu kompensāciju piešķiršanu trešajām personām, kas cietušas no strīdīgās aizliegtās vienošanās.

11 Turklāt pēc savas atzīšanās *Nintendo* veica pasākumus, kas paredzēja nākotnē nodrošināt Kopienu tiesību ievērošanu un piedāvāja finanšu kompensācijas trešajām personām, kas bija cietušas finansiālus zaudējumus sakarā ar tās darbībām.

12 1999. gada 9. jūnija vēstulē Komisija prasītājam lūdza norādīt, vai ar to saistītie dokumenti, kas iesniegti Komisijas lietas materiālos, ietver konfidenciālus datus. Šajā vēstulē arī tika norādīts, ka Komisija paredz uzsākt formālo procedūru pret noteiktām sabiedrībām, starp kurām ir arī prasītājs.

13 2000. gada 26. aprīlī Komisija nosūtīja paziņojumu par iebildumiem *Nintendo* un citiem attiecīgajiem uzņēmumiem, starp kuriem bija prasītājs, par EKL 81. panta 1. punkta un EEZ līguma (turpmāk tekstā — "EEZ līgums") 53. panta 1. punkta pārkāpumu. *Nintendo* un citi attiecīgie uzņēmumi nosūtīja rakstveida apsvērumus, atbildot uz Komisijas izvirzītajiem iebildumiem, kuros *Nintendo* un vairāki no šiem uzņēmumiem lūdza piemērot Komisijas 1996. gada 18. jūlija paziņojumu par naudas soda neuzlikšanu vai tā apmēra samazināšanu lietās par aizliegtajām vienošanām (OV C 207, 4. lpp.; turpmāk tekstā — "paziņojums par sadarbību"). Neviens no lietas dalībniekiem nepieprasīja veikt formālu uzklausīšanu. *Nintendo* neapstrīdēja paziņojumā par iebildumiem norādīto faktu patiesumu.

14 It īpaši attiecībā uz prasītāju atbilde uz paziņojumu par iebildumiem Komisijai tika nosūtīta 2000. gada 13. jūlijā. Neformālā sanāksme starp prasītāju un Komisijas dienestiem notika 2000. gada 16. oktobrī. Pēc šīs sanāksmes prasītājs 2000. gada 6. novembrī iesniedza papildu atbildi uz paziņojumu par iebildumiem.

3. *Strīdīgais lēmums*

15 2002. gada 30. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu 2003/675/EK par [EKL] 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (COMP/35.587 PO *Video Games*, COMP/35.706 PO *Nintendo Distribution* un COMP/36.321 *Omega – Nintendo*) (OV 2003, L 255, 33. lpp.; turpmāk tekstā — "Lēmums"). Lēmums tika paziņots prasītājam 2002. gada 8. novembrī.

16 Lēmumā it īpaši ir ietvertas šādas normas:

"*Pirmais punkts*

Šādi uzņēmumi ir pārkāpuši [EKL] 81. panta 1. punktu un EEZ līguma 53. panta 1. punktu, norādītajos laika posmos piedaloties līgumu kopumā un saskaņotās darbībās specializēto spēļu konsoļu un spēļu bloku, kas ir saderīgi ar specializētajām spēļu konsolēm, kuras ražo *Nintendo*, tirgū, kuru mērķis un rezultāts ir *Nintendo* spēļu konsoļu un bloku paralēlā eksporta ierobežojums:

[..]

— [prasītāja] no 1997. gada 28. oktobra līdz šī gada decembra beigām.

[..]

3. punkts

Tiek uzlikti šādi naudas sodi, lai sodītu par pārkāpumiem, ko veikuši 1. punktā minētie uzņēmumi:

[..]

— [prasītāja], naudas sods 1 miljona euro apmērā.

[..]"

17 Komisija attiecībā uz notikumiem Beļģijā un Luksemburgā it īpaši uzsvēra, ka "[prasītājam] bija skaidrs, ka tai ir jānodrošina, lai tās klienti neveiktu paralēlo eksportu". Tas izriet no telefaksa, ko prasītājs 1997. gada 28. oktobrī nosūtīja *NOE*, kurā tā tikusi aicināta neveikt nekādu eksportu (skat. Lēmuma 195. un 196. apsvērumu). Kā norāda Komisija, šis sūtījums, ar kuru tika sniegta atbilde uz *NOE* vēstuli, kurā *NOE* prasītājam jautāja, vai kāds tās klients būtu varējis pārdot *Nintendo* produktus *Nintendo France SARL* klientiem, parādot, ka prasītājs un *Nintendo* "bija panākuši "vienotu gribu" par to, ka eksportu nevar veikt [..] un ka [prasītājs] uzraudzīs piegādes klientiem [..], kuri varētu tikt turēti aizdomās par eksporta veikšanu" (skat. Lēmuma 317. apsvērumu).

18 Komisija arī minēja faktu, ka no 1997. gada septembra līdz decembrim prasītājs sarakstījās ar *NOE* par paralēlo importu savās teritorijās cerībā, ka šī "problēma" tiktu atrisināta (skat. Lēmuma 197. apsvērumu).

19 Lai aprēķinātu naudas soda summu, Komisija Lēmumā piemēroja Pamatnostādnēs naudas soda apmēra noteikšanai, kas uzlikts, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTKL] 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes"), norādīto metodoloģiju. Tā turpretim nolēma neņemt vērā paziņojumu par sadarbību sakarā ar pārkāpuma vertikālo raksturu.

20 Pirmkārt, Komisija noteica naudas soda pamatsummu atkarībā no pārkāpuma smaguma un ilguma.

21 Šajā kontekstā Komisija vispirms uzskatīja, ka attiecīgie uzņēmumi bija veikuši ļoti smagu pārkāpumu, ievērojot tā būtību, tā konkrēto iedarbību uz tirgu un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apmēru.

22 Turpinājumā Komisija uzskatīja, ka — tā kā konkrētais vienotais un turpinātais pārkāpums saistījās ar vairākiem uzņēmumiem, kuru lielums bija ārkārtīgi atšķirīgs, — ir jāpiemēro atšķirīga attieksme pret attiecīgajiem uzņēmumiem, lai ņemtu vērā katra šī uzņēmuma īpašo nozīmi un tādējādi to pārkāpumu faktisko iedarbību uz konkurenci. Šajā ziņā attiecīgie uzņēmumi tika iedalīti trijās grupās, ņemot vērā katra nozīmību salīdzinājumā ar *Nintendo* kā konkrēto produktu izplatītājiem EEZ. Salīdzinājums tika veikts, katrā uzņēmumā par pamatu ņemot *Nintendo* spēļu konsoļu un bloku kopējo iepirkumu apjomu izplatīšanai EEZ 1997. gadā, kas bija pēdējais gads, kura laikā tika izdarīts pārkāpums. Ievērojot šo pieeju, *Nintendo* vienīgais tika ierindots pirmajā grupā, kurpretim *John Menzies* bija vienīgais otrajā grupā. Šiem uzņēmumiem, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, Komisija noteica sākotnējo sākumsummu 23 miljonu euro apmērā *Nintendo* un 8 miljonu euro apmērā *John Menzies*. Attiecībā uz pārējiem iesaistītajiem uzņēmumiem sākotnējā sākumsumma tika noteikta 1 miljona euro apmērā.

23 Turklāt, lai nodrošinātu, pirmkārt, ka naudas sodam ir pietiekoša preventīvā iedarbība un, otrkārt, lai ievērotu *Nintendo*, *John Menzies* un *Itochu Corp*. lielumu un globālos

resursus, Komisija palielināja minētās sākumsummas. Precīzāk, attiecībā uz *Nintendo* Komisija uzskatīja, ka neņemot vērā tās lielumu, kas nepārprotami bija mazāks par *Itochu*, ir jāņem vērā fakts, ka tā ražoja izstrādājumus, kas bija pārkāpuma priekšmets. Ievērojot šos apsvērumus, Komisija piemēroja palielinošo koeficientu 3 summām, kas tika noteiktas *Nintendo* un *Itochu*, un koeficientu 1,25 *John Menzies*, kā rezultātā noteiktā sākumsumma bija 69 miljoni euro *Nintendo*, 10 miljoni euro *John Menzies* un 3 miljoni euro *Itochu*.

24 Saistībā ar katra uzņēmuma veikto pārkāpumu ilgumu sākumsumma tika palielināta par 10 % gadā. Tā kā prasītājs pārkāpumā piedalījās tikai nedaudz vairāk par diviem mēnešiem, Komisija uzskatīja, ka tam noteiktā naudas soda sākumsumma nav jāpaaugstina.

25 Tādējādi Komisija noteica prasītājam uzliekamā naudas soda pamatsummu 1 miljona euro apmērā.

26 Otrkārt, saistībā ar atbildību pastiprinošiem apstākļiem, pirmkārt, *Nintendo* uzliktā naudas soda pamatsumma tika palielināta par 50 %, jo šis uzņēmums bija pārkāpuma aizsācējs un iniciators, un, otrkārt, tā tika palielināta par 25 %, jo šis uzņēmums bija turpinājis pārkāpumu pēc pirmajām izmeklēšanas darbībām, kas tika veiktas Komisijas izmeklēšanas ietvaros 1995. gada jūnijā. *John Menzies* uzliktā naudas soda pamatsumma tika palielināta par 20 %, kas atbilda, pirmkārt, 10 % palielinājumam, lai ņemtu vērā faktu, ka tā turpināja pārkāpumu pēc Komisijas izmeklēšanas uzsākšanas un, otrkārt, 10 % palielinājumam sakarā ar tās atteikumu sadarboties ar Komisiju.

27 Treškārt, saistībā ar atbildību mīkstinošu apstākļu izvērtēšanu, Komisija sākotnēji uzskatīja, ka ir pamatoti samazināt naudas sodu, kas uzlikts vienam paredzētajam uzņēmumam, proti, *Concentra — Produtos para crianças, SA* (turpmāk tekstā — "*Concentra*") — ekskluzīvajam *Nintendo* izplatītājam Portugālē —, ievērojot tā vienīgi pasīvo lomu attiecīgā laika posma lielākajā daļā. Komisija tāpat noteica samazinājumu *Nintendo* par EUR 300 000, lai ņemtu vērā finansiālās kompensācijas, ko šis uzņēmums

piedāvāja trešajām personām, kas bija cietušas zaudējumus strīdīgās aizliegtās vienošanās dēļ un kuras bija noteiktas paziņojumā par iebildumiem. Visbeidzot, *John Menzies* un *Nintendo* tika noteikts samazinājums par attiecīgi 40 % un 25 %, ievērojot to reālo sadarbību ar Komisiju. Savukārt attiecībā uz citiem paredzētajiem uzņēmumiem netika atzīti nekādi atbildību mīkstinoši apstākļi.

Procedūra un lietas dalībnieku prasījumi

28 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 17. janvārī, prasītājs cēla savu prasību.

29 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (astotā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu.

30 Pirmās instances tiesa 2008. gada 21. maija tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

31 Šīs tiesas sēdes laikā Komisija pēc Pirmās instances tiesas pieprasījuma iesniedza noteiktu skaitu dokumentu, par kuriem prasītājs tika aicināts iesniegt savus apsvērumus. Savā vēstulē, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegta 2008. gada 26. maijā, prasītājs norādīja, ka tam nav apsvērumu par iepriekšminētajiem dokumentiem. Pēc šīs vēstules saņemšanas Pirmās instances tiesa nosprieda, ka mutvārdu process ir slēdzams.

32 Prasītājs prasa, lai Pirmās instances tiesa:

— atceļ pilnībā vai daļā Lēmumu tiktāl, ciktāl tas ir adresēts prasītājam un it īpaši tā 1. un 3. punktu;

— piespriež Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

33 Komisija prasa, lai Pirmās instances tiesa:

— prasību noraida;

— piespriež prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

34 Savas prasības pamatojumam prasītājs izvirza divus pamatus. Pirmais ir par EKL 81. panta pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, kā arī acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Otrais pamats ir par labas pārvaldības, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu.

35 Prasītājs tiesas sēdē arī norādīja, ka — ņemot vērā gan administratīvās procedūras, gan tiesas procesa ilgumu — tam noteiktā naudas soda summa ir vismaz jāsamazina.

1. *Par pirmo pamatu par EKL 81. panta pārkāpumu, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, kā arī acīmredzamu kļūdu vērtējumā*

Lietas dalībnieku argumenti

36 Prasītājs norāda, ka, pamatojoties uz dokumentiem, uz kuriem Komisija norādījusi Lēmumā, tā nevar izdarīt secinājumu par nolīguma vai saskaņotu darbību starp to un *Nintendo* esamību. Tā rezultātā Komisija esot ne vien kļūdaini piemērojusi EKL 81. pantu, bet arī nav ievērojusi pienākumu norādīt pamatojumu, kas tai ir saistošs atbilstoši EKL 253. pantam.

37 Vispirms tas norāda, ka izplatīšanas līgums, ko tas bija noslēdzis ar *Nintendo* 1997. gada aprīlī, atbilstoši tā 4.6. punktam pieļāva "pasīvo eksportu" un neietvēra nekādu klauzulu, kas ierobežotu tirdzniecību, pārkāpjot EKL 81. pantu.

38 Turpinājumā prasītājs atgādina, ka tas nekad nav noslēdzis nolīgumu vai piedalījies tādā, kurš paredz traucēt paralēlo tirdzniecību. Prasītājs šajā ziņā norāda, ka tas *Nintendo* izstrādājumus eksportēja pasīvi un plašā mērogā un pārzināja savu klientu situāciju, kuri minētos izstrādājumus vai nu pārdeva tālāk klientiem ārpus Beļģijas un Luksemburgas, vai arī paši veica uzņēmējdarbību ārpus šīm teritorijām. Komisijas rīcībā esošajos lietas materiālos nav nekādu pierādījumu, kas liecinātu, ka prasītāja klientiem tiktu atteikta preču piegāde tādēļ, ka tās atrodas ārpus minētajām teritorijām vai ka piegādātie izstrādājumi pēc tam esot eksportēti.

39 Prasītājs norāda, ka ir skaidra atšķirība starp faktiem, kas saistās ar to, un faktiem, kas attiecas uz citiem izplatītājiem, kam adresēts Lēmums. Faktiski Komisijas veikto konstatāciju apjoms par prasītāja rīcību esot ļoti ierobežots. Komisijas secinājumi — atbilstoši kuriem pietiekoši pierādījumu elementi ļaujot secināt, ka prasītājs esot piedalījies nolīgumā vai saskaņotās darbībās ar *Nintendo*, lai ierobežotu paralēlo eksportu, — šķietami balstās vairāk uz konstatācijām par *Nintendo* politiku izplatīšanas jomā deviņdesmito gadu sākumā nekā uz specifisku un objektīvu vērtējumu dokumentiem, kas attiecās uz prasītāju.

40 Prasītājs it īpaši norāda, ka Komisija neesot ņēmusi vērā faktu, ka tas kļuva par attiecīgo izstrādājumu izplatītāju tikai 1997. gada aprīlī, proti, tā perioda laikā, kad *Nintendo* pārskatīja savu vispārējo politiku izplatīšanas jomā un centās nodrošināt atbilstību ar Kopienu noteikumiem konkurences jomā. Šādā kontekstā Komisija nevar tikai balstīties uz pārliecību, ka jaunais izplatītājs ir vienkārši ticis integrēts iepriekš izveidotā izplatīšanas plānā.

41 Šajā gadījumā neesot nekādu pierādījumu, kas apliecinātu, ka pastāvētu vienota griba starp prasītāju un *Nintendo* vai prasītāja piekrišana — ar vai bez tās izteikuma — *Nintendo* vienpusējai politikai. Komisija neesot ņēmusi vērā prasības attiecībā uz pierādījumu līmeni par nolīgumiem, kas noteiktas judikatūrā. Prasītājs norāda — kā jau bija to minējis savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem —, ka faktori, kas vedināja izdarīt secinājumu par horizontālā nolīguma pastāvēšanu, katrā ziņā nevar tikt uzskatīti par pietiekošiem, lai konstatētu vertikālā nolīguma pastāvēšanu. Prasītājs it īpaši uzskata, ka, ja kontakti starp piegādātājiem un izplatītājiem ir loģiski un pieņemami no konkurences tiesību viedokļa, tas nav tāpat attiecībā uz horizontālajiem starp konkurentiem uzturētajiem sakariem.

42 Pirmkārt, attiecībā uz pierādījumiem par paralēlā eksporta no Beļģijas un Luksemburgas traucējumu esamību Komisija esot pamatojusies tikai uz vienu dokumentu, proti, telefaksu, ko prasītājs 1997. gada 28. oktobrī bija nosūtījis *NOE*. Kā norāda prasītājs, Komisijas veiktais šī dokumenta lasījums bija daļējs un apstrīdams. Ar šo telefaksu prasītājs vienkārši esot vēlējies informēt *Nintendo*, ka Francijas tirgū veiktās pārdošanas, par kurām *Nintendo* bija sūdzības, nevarot vērtēt kā "aktīvās pārdošanas"

ar Beļģijā uzņēmējdarbību veicoša vairumtirgotāja starpniecību. Minētajā telefaksā esot tikai atsauce uz prasītāja "vienpusēju" lēmumu sadalīt izstrādājumu izplatīšanu, ņemot vērā tās rīcībā esošo ierobežoto daudzumu. Turpretim tajā neesot nekādas norādes uz jebkādu prasītāja vienošanos vai apņemšanos ierobežot eksportu. Savā replikā prasītājs norāda, ka — bažījoties, ka *Nintendo* ierobežo tās apgādi vai pārtrauc tās ekskluzīvo izplatīšanas līgumu, — prasītājs tai varēja radīt iespaidu, ka tas neeksportē tās izstrādājumus uz citām teritorijām.

43 Otrkārt, attiecībā uz pierādījumiem par paralēlā importa uz Beļģiju un Luksemburgu aizliegumu prasītājs norāda, ka Komisija atkal ir pamatojusies uz attiecīgo dokumentu neatbilstošu un nepilnīgu izpratni, proti, vairākām prasītāja nosūtītām vēstulēm *Nintendo*. Ar šīm vēstulēm prasītājs vēlējās vienkārši apliecināt, ka cena, ko tas maksāja *Nintendo* par attiecīgajiem izstrādājumiem, bija pārāk augsta.

44 Treškārt, attiecībā uz pierādījumu par saskaņotu darbību pastāvēšanu, prasītājs uzskata, ka dokumenti, kas tika iesniegti administratīvās procedūras laikā, skaidri parāda, ka tas nav piedalījies saskaņotās darbībās, kuru mērķis būtu traucēt *Nintendo* izstrādājumu paralēlo eksportu. It īpaši neviens no šiem dokumentiem neparādot, ka prasītājs ierobežoja savas pārdošanas klientiem, kas atradās ārpus Beļģijas vai Luksemburgas, izņemot gadījumus, kad tam aptrūka uzkrājumu. Tieši otrādi, šie dokumenti pierādot, ka tas bija aktīvs *Nintendo* izstrādājumu eksportētājs un ka tas piedalījās šo izstrādājumu paralēlajā tirdzniecībā.

45 Komisija apstrīd visus šos argumentus.

Pirmās instances tiesas vērtējums

Par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpuma esamību

46 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, lai EKL 81. panta 1. punkta nozīmē pastāvētu nolīgums, ir pietiekoši, ja attiecīgie uzņēmumi ir izteikuši savu kopēju gribu tirgū rīkoties noteiktā veidā (Pirmās instances tiesas 1991. gada 17. decembra spriedums lietā T-7/89 *Hercules Chemicals*/Komisija, *Recueil*, II-1711. lpp., 256. punkts, un 2000. gada 26. oktobra spriedums lietā T-41/96 *Bayer*/Komisija, *Recueil*, II-3383. lpp., 67. punkts; skat. šai sakarā arī Tiesas 1970. gada 15. jūlija spriedumu lietā 41/69 *ACF Chemiefarma*/Komisija, *Recueil*, 661. lpp., 112. punkts, un 1980. gada 29. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no 209/78 līdz 215/78 un 218/78 *van Landewyck* u.c./Komisija, *Recueil*, 3125. lpp., 86. punkts).

47 Attiecībā uz minēto kopējās gribas izteikuma formu pietiek ar noteikumiem vai lietas dalībnieku gribas izteikumu rīkoties tirgū atbilstoši šiem noteikumiem (iepriekš 46. punktā minētais spriedums lietā *Bayer*/Komisija, 68. punkts; skat. šai sakarā arī iepriekš 46. punktā minētos Tiesas spriedumus lietā *ACF Chemiefarma*/Komisija, 112. punkts, un apvienotajās lietās *van Landewyck* u.c./Komisija, 86. punkts).

48 Nolīguma jēdziens EKL 81. panta 1. punkta izpratnē, kā tas interpretēts judikatūrā, paredz gribas saskaņotības esamību starp vismaz divām pusēm. Šīs gribas saskaņotības forma nav nozīmīga, ja vien tā atspoguļo patiesu gribas izteikumu. Šī gribas saskaņotība var izrietēt gan no līguma — tāda kā izplatīšanas līgums — klauzulām, gan arī no savstarpējas attiecīgo uzņēmumu rīcības (šajā sakarā skat. Tiesas 2006. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-74/04 P Komisija/*Volkswagen*, Krājums, I-6585. lpp., 39. punkts).

49 Attiecībā uz pierādījumu par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu iesniegšanu ir jāatgādina, ka Komisijai jāsniedz pierādījumi par tās konstatēto pārkāpumu un jākonstatē pierādījumi, kas atbilstošā juridiskā līmenī spēj apliecināt, ka pastāv

pārkāpuma sastāvu veidojoši fakti (Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedums lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 58. punkts, un 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Partecipazioni*, *Recueil*, I-4125. lpp., 86. punkts). Šajā ziņā ir nepieciešams, lai Komisija iegūtu precīzus un saskanīgus pierādījumus pārkāpuma pastāvēšanas konstatēšanai (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2000. gada 6. jūlija spriedumu lietā T-62/98 *Volkswagen*/Komisija, *Recueil*, II-2707. lpp., 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Visbeidzot, attiecībā uz tiesas kontroles apjomu ir jāatgādina, ka gadījumā, ja ir iesniegta prasība par lēmuma par EKL 81. panta 1. punkta piemērošanu atcelšanu, Pirmās instances tiesai ir vispārīgi jāveic pilnīga kontrole, lai noskaidrotu, vai EKL 81. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumi ir izpildīti vai nē (Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. septembra spriedums lietā T-325/01 *DaimlerChrysler*/Komisija, Krājums, II-3319. lpp., 81. punkts; skat. šai sakarā arī Tiesas 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 42/84 *Remia* u.c./Komisija, *Recueil*, 2545. lpp., 34. punkts, un 1987. gada 17. novembra spriedumu apvienotajās lietās 142/84 un 156/84 *BAT* un *Reynolds*/Komisija, *Recueil*, 4487. lpp., 62. punkts).

51 Pirms Komisijas konkrētajā gadījumā izvirzīto materiālo pierādījumu izvērtēšanas ir jāprecizē, ka pretēji tam, kā to norāda Komisija, nevar izvirzīt argumentu par to, ka *Nintendo* — otra nolīguma puse — esot tieši deklarējusi savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem, ka piekrīt veidam, kādā Komisija ir izklāstījusi faktus minētajā paziņojumā un esot arī pilnībā atzinusies par nolīguma un saskaņotu darbību ar prasītāju esamību. Faktiski *Nintendo* — otras izplatīšanas līguma puses — iespējamā konkrētu faktu atzīšana nekādā gadījumā nevar ietekmēt prasītāja tiesības apstrīdēt minētos faktus Pirmās instances tiesā. Šis apsvērums konkrētajā gadījumā ir spēkā vēl jo vairāk tāpēc, ka prasītājs savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem ir tieši apstrīdējis to, ka būtu izdarījis kādus EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumus.

52 Turklāt ir jānorāda, ka Komisija — pretēji tam, ko šķietami norāda prasītājs savos rakstos, — nav atsaukusies uz izplatīšanas līguma noteikumiem, kas noslēgts starp *Nintendo* un prasītāju, kā tādiem, lai izdarītu secinājumu, ka pastāv nolīgums, ar kuru tiek pārkāptas EKL 81. panta 1. punkta prasības. Šajā ziņā Komisija Lēmuma

196. apsvērumā uzsvēra, ka "izplatīšanas līguma, kas noslēgts starp [prasītāju] un *Nintendo*, teksts atļauj [prasītājam] veikt pasīvo eksportu". Faktiski atšķirībā no tā, kas tika konstatēts attiecībā uz noteiktiem Lēmumā noteiktajiem izplatītājiem, izplatīšanas līgums, kas noslēgts starp prasītāju un *Nintendo* gandrīz divus gadus pēc Komisijas veiktās izmeklēšanas par attiecīgo izplatīšanas sistēmu sākuma, neietver nekādu klauzulu, ko aizliegtu EKL 81. panta 1. punkts.

53 Tāpat ir jāprecizē, ka pretēji tam, kas izriet no prasītāja izvirzītās argumentācijas, Komisija attiecībā uz prasītāju nekādi nav atsaukusies uz saskaņotu darbību pastāvēšanu starp to un *Nintendo*, bet tikai uz "nolīguma" noslēgšanu (skat. Lēmuma 196. apsvērumu) pretēji EKL 81. panta 1. punkta [prasībām]. Tā rezultātā prasītāja argumentiem par saskaņotu darbību neesamību nav nozīmes.

54 Trūkstot tiešiem dokumentāliem pierādījumiem par rakstiska nolīguma noslēgšanu starp *Nintendo* un prasītāju par pasīvā eksporta ierobežojumiem vai samazināšanu, Komisija uzskatīja, ka prasītāja dalība nolīgumā, kas bija pretējs EKL 81. panta 1. punktam, tika pierādīta ar prasītāja rīcību, kā tā izpaudās tā sarakstē.

55 Šajos apstākļos ir jāizvērtē, vai, ievērojot šo vēstuļu apmaiņas nozīmi, Komisija atbilstošā juridiskā līmenī ir konstatējusi vienotas gribas pastāvēšanu starp prasītāju un *Nintendo*, lai ierobežotu paralēlo tirdzniecību.

56 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisija Lēmumā ir pamatojusies uz rakstisko pierādījumu kopumu un it īpaši uz telefaksu, ko prasītājs 1997. gada 28. oktobrī bija nosūtījis *NOE*. Lietas dalībniekiem zināms, ka šis telefakss tika nosūtīts pēc 1997. gada 24. oktobra sūdzības, ko *Nintendo France* bija nosūtījusi *NOE* it īpaši saistībā ar izstrādājumu eksportu no Beļģijas, kas ir teritorija, kurā prasītājs bija *Nintendo* pilnvarotais izplatītājs.

57 Šajā sūdzībā it īpaši norādīts turpmāk minētais:

"Pat ja šāda veida paralēlais imports ir nenovēršams, mēs uzskatām, ka *NOE* rīcībā ir dažādi līdzekļi, lai palīdzētu [*Nintendo France*] ierobežot šīs problēmas. Efektīvākie līdzekli ir šādi:

1. [..]

2. pārrunas ar izplatītājiem, lai izvairītos no šī importa.

Daži (mēs zinām, ka tā tas notiek Beļģijā un Itālijā) tās organizē gandrīz oficiozi ar noteiktiem vairumtirgotājiem un pat ar noteiktiem mazumtirgotājiem. Kā tas būtu, ja mēs darītu to pašu, eksportējot ļoti pieprasītu preci ar atlaidi viņu klientiem?"

58 1997. gada 28. oktobra telefaksā, kas pēc šīs sūdzības tika nosūtīts *NOE*, prasītājs paskaidroja, ka tas nevar piegādāt noteiktu daudzumu izstrādājumu *BEM* —

vairumtirgotājam, kas uzņēmējdarbību veic Beļģijā un kas potenciāli veica paralēlo tirdzniecību. Šis telefakss, kas daļēji minēts 195. apsvērumā, ir šāds:

"Es pārbaudīju Jūsu informāciju un neatradu nekādu saskaņotību ar mūsu informāciju.

1) [*BEM*] līdz šim ir saņēmis dažādās piegādēs 960 vienību *Lylat Wars*. Ar to tieši pietiek, lai apgādātu savus aptuveni 100 klientus, kas atrodas Beļģijas franču valodā runājošajā daļā.

2) Tā kā — sākumā no *Contact Data Belgium* — [*BEM*] piegādāja konsoles Francijā, mēs esam ļoti piesardzīgi ar šo klientu un mēs tam nekad nepiegādājam lielus apjomus.

3) Mēs saņēmām tikai 7000 vienību *Lylat Wars*, un mēs nespējam piegādāt 5000 programmatūras vienību tikai vienam klientam.

[..]

Kā mēs to ar Jums pārrunājām pagājušajā nedēļā, esam ļoti piesardzīgi savās piegādēs, tā kā nevēlamies veikt nekādu eksportu, jo mums ir vajadzīgi šie izstrādājumi mūsu Beļģijas tirgum."

59 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, no šī telefaksa teksta skaidri neizriet, ka prasītājam bija zināms fakts, ka tas tika uzskatīts par paralēlā eksporta ierobežotāju un ka tas vēlējās sevi aizstāvēt pret *Nintendo France* apgalvojumiem attiecībā uz šādu paralēlo eksportu no Beļģijas. It īpaši nav iespējams izdarīt slēdzienu ar nepieciešamo noteiktību, ka "piesardzība", ko prasītājs ievēro pret klientiem, veicot vispārējo eksportu, apliecināja, ka tas bija apstiprinājis strīdīgās paralēlās tirdzniecības ierobežojumu politiku. Tāpat prasītāja aizstāvēto interpretāciju, atbilstoši kurai atsauce uz ierobežoto izstrādājumu daudzumu, kas bija tā rīcībā, ir jāanalizē kā informācija par tā materiālo nespēju īstenot aktīvās pārdošanas ar vairumtirgotāja, kas veic uzņēmējdarbību Beļģijā, starpniecību, *a priori* nevar noraidīt.

60 Tomēr, kā tas tika atgādināts iepriekš šī sprieduma 58. punktā, 1997. gada 28. oktobra telefakss tika nosūtīts tieši pēc 1997. gada 24. oktobra sūtījuma, kurā *Nintendo France* sūdzējās par paralēlo eksportu no Beļģijas, kas tolaik bija teritorija, kurā prasītājs bija attiecīgo izstrādājumu ekskluzīvais izplatītājs, un pieprasīja *NOE* veikt vajadzīgos pasākumus, lai atrisinātu "problēmas", ko šis eksports tam radīja. Prasītājs arī uzskatīja par nepieciešamu sniegt pamatojumu par apjomu, kas bija tā rīcībā, un nosacījumiem, kurus ievērojot tā attiecīgos izstrādājumus eksportēja pēc sūdzības par paralēlo eksportu no Beļģijas.

61 Attiecībā uz dokumentiem par paralēlo importu Beļģijā un Luksemburgā Komisija pamatojas uz faktu, ka starp *Nintendo* un noteiktiem tās pilnvarotajiem izplatītājiem, kuru vidū bija prasītājs, tika ieviesta praktiskās sadarbības un informācijas apmaiņas par paralēlo tirdzniecību sistēma. Attiecībā uz prasītāju, tā dalība informācijas apmaiņas sistēmā izrietot no vairākām vēstulēm, uz kurām atsauce izdarīta Lēmuma 197. apsvērumā.

62 Šo dažādo vēstuļu saturs ļauj secināt — turpinot iepriekš izklāstītos apsvērumus —, ka to mērķis bija atklāt *Nintendo* izstrādājumu paralēlo importu Beļģijā un ka tās iekļāvās *Nintendo* izveidotajā informācijas apmaiņas sistēmā.

63 1997. gada 4. septembra vēstulē, kas nosūtīta *NOE* pirms attiecīgā laika posma, prasītājs it īpaši norāda:

"Mūsu klienti atceļ savus pasūtījumus konsolēm N64, jo tās acīmredzot var iegādāties par zemāku cenu Francijā [..]. Tam neapstrīdami ir jābūt mūsu galvenajai prioritātei mūsu diskusiju laikā Monako. Šajā jomā bez jebkādām šaubām ir nekavējoši jādarbojas."

64 Prasītāja 1997. gada 3. novembra vēstulē *NOE*, ko tāpat norāda Komisija Lēmuma 197. apsvērumā, it īpaši norādīts:

"Šāds piedāvājums šobrīd ir pieejams Beļģijas tirgū: 1420 vienības N64 HW [..] ar pamācību vācu valodā."

65 Prasītājs savā 1997. gada 12. novembra telefaksā *Nintendo France*, kura nebija nekādi iesaistīta izstrādājumu iegādes cenu noteikšanā, savus apsvērumus formulēja šādi:

"Mēs nesen saņēmām *Toys'R'Us* brošūru, kurā piedāvāts *SNES Donkey Kong Country* 3 par cenu 1495 [Beļģijas franki] (aptuveni 249 [Francijas franki]) izmantošanai Beļģijā, kurpretim Jūsu pēdējā cenu sarakstā tas ir piedāvāts par 372 [Francijas frankiem] [bez nodokļa]. Vai tas ir paralēlais imports vai īpaša atlaide šai precei?"

66 1997. gada 4. decembra dokuments, ko *NOE* nosūtīja prasītājam, ietver informācijas pieprasījumu par paralēli importētām precēm.

67 Apstāklis, ka prasītājs praksē ir piedalījies paralēlajā tirdzniecībā, eksportējot izstrādājumus klientiem ārpus Beļģijas un Luksemburgas, nespēj atspēkot secinājumus, kas izklāstīti iepriekš 62. punktā. Fakts, ka uzņēmums, kura dalība prettiesiskā sadarbībā atbilstoši EKL 81. panta 1. punktam ir pierādīta, tirgū nerīkojas tā, kā tas vienojies ar saviem konkurentiem, nav obligāti vērā ņemams apstāklis. Uzņēmums, kurš, neņemot vērā sadarbību ar saviem konkurentiem, īsteno atšķirīgu politiku no tās, par kuru ir panākta vienošanās, vienkārši var mēģināt izmantot aizliegto vienošanos savā labā (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 29. novembra spriedumu lietā T-62/02 *Union Pigments*/Komisija, Krājums, II-5057. lpp., 130. punkts).

68 Visbeidzot, attiecībā uz pierādījumiem par paralēlā importa uz Beļģiju un Luksemburgu aizliegumu prasītājs nevar apgalvot, ka Komisijas minētās vēstules (skat. iepriekš 63.–66. punktu) esot nepareizi interpretētas, jo ar tām prasītājs vienkārši vēlējies apstiprināt, ka cena, ko tas maksāja *Nintendo* par attiecīgajiem izstrādājumiem, nebija pārāk augsta. Faktiski no visu šo vēstuļu kopuma — it īpaši no 1997. gada 12. novembra telefaksa (skat. iepriekš 65. punktu) — izriet, ka tajās tika izskatīts attiecīgo izstrādājumu cenu jautājums vairāk vai mazāk tieši saistībā ar paralēlā importa pastāvēšanu.

69 No visiem šiem apsvērumiem izriet, ka nav pieļauta kļūda tajā, ka Komisija secinājusi, ka prasītājs ir piedalījies nolīgumā, kura mērķis ir ierobežot paralēlo tirdzniecību.

70 Tā rezultātā iebildums par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu ir jānoraida.

Par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpuma esamību

71 Prasītājs būtībā norāda, ka Komisija nav sagatavojusi katra izplatītāja situācijas izklāstu. Šādi rīkojoties, Komisija ir ievērojusi pieņēmumu, ka visi izplatītāji bija vienojušies ar *Nintendo* par paralēlās tirdzniecības traucēšanu neatkarīgi no laika un izplatīšanas līgumu noslēgšanas apstākļiem.

72 Šo argumentu nevar atbalstīt. Faktiski Lēmumā ir skaidri norādīti faktiskie elementi par katru no attiecīgajiem izplatītājiem. It īpaši attiecībā uz prasītāju Lēmums sniedz daudzus precizējumus, it sevišķi par konstatētajiem notikumiem Beļģijā un Luksemburgā (194.–197. apsvērums) un par argumentiem saistībā ar aizliegtā nolīguma pastāvēšanu, un pārkāpuma apmēru (313.–330. apsvērums).

73 Turklāt pastāvīgajā judikatūrā noteikts, ka pamatojumam, ko prasa EKL 253. pants, ir skaidri un nepārprotami jāatspoguļo Kopienas iestādes, kas ir apsūdzošā akta autore, argumentācija, kas ļauj ieinteresētajām personām uzzināt pieņemtā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesu iestādei īstenot savu kontroli. Pamatojuma prasība ir jānovērtē, ņemot vērā lietas apstākļus, it īpaši, akta saturu, izvirzītās motivācijas raksturu un interesi, kāda akta adresātiem vai citām personām, kuras akts skar tieši un individuāli, varētu būt šādu paskaidrojumu saņemšanā (Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. marta spriedums lietā T-16/99 *Lögstör Rör*/Komisija, *Recueil*, II-1633. lpp., 368. punkts).

74 Šajā ziņā ir jākonstatē — kā tas arī izriet no pirmā pamata pirmās daļas —, ka Lēmumā ir skaidri un nepārprotami atspoguļota Komisijas argumentācija, kas ļauj prasītājam iepazīt pieņemtā pasākuma pamatojumu un Pirmās instances tiesai īstenot savu kontroli.

75 Tā rezultātā pirmais pamats ir jānoraida.

2. *Par otro pamatu par labas pārvaldības, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu*

Lietas dalībnieku argumenti

76 Prasītājs norāda, ka nosakot naudas soda apjomu par EKL 81. panta pārkāpumu, Komisijai vienmēr ir atsevišķi jāņem vērā katra iesaistītā uzņēmuma situācija. Tai it īpaši ir jāņem vērā pastāvošās atšķirības starp attiecīgajām lomām, kādas pārkāpumā bija konkrētajiem uzņēmumiem, kā arī atšķirības saistībā ar dalības pakāpi vai tās ilgumu. Kā norāda prasītājs, Komisija neesot ievērojusi šos principus, jo tā noteikusi naudas soda summu, kas esot salīdzināma vai pat lielāka par naudas soda summām, kas noteiktas citiem *Nintendo* izplatītājiem, kaut gan apgalvotais prasītāja pārkāpums bijis ļoti ierobežots ietekmē un laikā.

77 Turklāt Komisija attiecībā uz prasītāju neesot ņēmusi vērā ne dažādos atbildību mīkstinošos apstākļus, kas paredzēti pamatnostādnēs, ne tā īpašās situācijas īpatnības.

78 Šajā ziņā prasītājs vispirms norāda, ka tā rīcību neraksturo ne nodoms, ne apziņa par pārkāpjošo rīcību. Tas nekad nav piedalījies formālā nolīgumā, kas censtos ierobežot paralēlo importu un nav saņēmis anketu vai piedalījies sanāksmēs, kurās tiktu apspriesta paralēlā importa problemātika. Prasītājs uzsver, ka tas bija mazs izplatītājs,

kuram nebija zināšanu un juridiski ekonomiskā infrastruktūras, kas lielākiem uzņēmumiem ļauj izvērtēt savas rīcības pārkāpjošo raksturu.

79 Prasītājs turpinājumā uzsver, ka — pieņemot, ka tas ir piedalījies pārkāpumā, — tam bija tikai pasīva loma, kā rezultātā atbilstoši pamatnostādnēm būtu jāsamazina tam uzliktā naudas soda apmērs. Komisija faktiski neesot pierādījusi, ka tam bija aktīva loma, informējot *Nintendo* par tās izstrādājumu paralēlo importu. Prasītājs pat esot rīkojies pretēji apgalvotajam nolīgumam, piegādājot izstrādājumus ārvalstīs uzņēmējdarbību veicošām sabiedrībām un sabiedrībām, kas uzņēmējdarbību veic tā teritorijā, vienlaicīgi apzinoties, ka izstrādājumi tikšot eksportēti. Tas arī uzsver, ka paralēlās tirdzniecības apgalvoto ierobežojumu laikā tas nebija *Nintendo* izplatītājs un tādējādi tas nebija lietas kursā par minētajiem ierobežojumiem.

80 Prasītājs uzskata, ka, ja šādi apsvērumi neradīja pamatu tam uzliktā naudas soda atcelšanai, tiem vismaz bija jāliek Pirmās instances tiesai samazināt to par 50 % atbilstoši vienlīdzīgas attieksmes principam. Tas uzsver, ka *Concentra* tika piešķirts šāds samazinājums, kaut arī tās pašas loma nebija mazāk aktīva kā prasītāja loma. Savā replikā prasītājs it īpaši norāda, ka *Concentra* — tāpat kā tas — bija nosūtījusi informāciju *NOE*.

81 Prasītājs turklāt uzsver, ka tā apgalvotajai prettiesiskajai rīcībai tirgū jebkurā gadījumā bija tikai ierobežota ietekme. Tas atgādina, ka nav piemērojis apgalvoto nolīgumu un ka, salīdzinot it īpaši ar citu izplatītāju rīcību, tam pārmestais pārkāpums ilga ļoti īsu brīdi.

82 Prasītājs turklāt Komisijai pārmet vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu sakarā ar pārkāpumu autoru iedalījumu trijās grupās. Precīzāk, tas izvirza sūdzību par to, ka ir ievietots tajā pašā grupā — ciktāl tas attiecas uz naudas soda sākumsummu — kā vairāki izplatītāji, kas piedalījās apgalvotajā pārkāpumā daudz ilgākā laika posmā un kas pretēji prasītājam aktīvi ņēma dalību pārkāpumos. Īstenojot vienādu attieksmi dažādās

situācijās, proti, nosakot vienādu naudas soda pamatsummu viena miljona euro apmērā šīm sabiedrībām, Komisija neesot ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

83 Savā replikā prasītājs it īpaši norāda, ka atšķirības tirgus daļu ziņā starp trešās grupas uzņēmumiem ir lielākas par atšķirībām starp uzņēmumiem trijās grupās. Tāpat saistībā ar konkrēto uzņēmumu attiecīgajām vidējām minēto izstrādājumu pārdošanas daļām esot grūti saprast, kāpēc *Concentra*, *Linea GIG SpA*, *Nortec AE*, *Bergsala AB*, *Itochu* un prasītājs esot ievietoti vienā un tajā pašā grupā, kurpretim *John Menzies* un *Nintendo* esot ievietoti atšķirīgās grupās. Šī atšķirība vēl jo vairāk neesot izskaidrojama, ja ievēro naudas soda pamatsummas apmēru, kas tika noteikts katrai no šīm grupām.

84 Prasītājs turklāt pārmet Komisijai, ka tā, lai klasificētu attiecīgos uzņēmumus trijās grupās, ir pamatojusies tikai uz tirgus daļām, kuras piederēja katram no tiem, kas liecinot par to konkrētās rīcības patiesās ietekmes neņemšanu vērā.

85 Prasītājs arī uzskata, ka ar lēmumu uzlikt naudas sodu miljona euro apmērā pakļautam un nelielam izplatītājam par apgalvotu nolīgumu, kura ilgums bija maksimāli divi mēneši un kurš nekad nav ticis piemērots, bet gan patiesībā pastāvīgi nav ticis ievērots, tiek pārkāpts samērīguma princips.

86 Prasītājs turklāt pārmet Komisijai, ka tā ar prasītāju sazinājās tikai 1999. gada 9. jūnijā — dienā, kad izmeklēšana jau tuvojās noslēgumam. Komisija tādējādi esot izslēgusi sadarbības iespēju un tā rezultātā iespēju gūt naudas soda pamatsummas samazinājumu šajā ziņā vismaz 40 % apmērā. Fakts, ka Komisija nav uzskatījusi par vajadzīgu to informēt par izmeklēšanu, prasītājam pieprasot informāciju, esot norāde par tā ierobežoto lomu *Nintendo* izveidotajā sistēmā.

87 Prasītājs, visbeidzot, apgalvo, ka Komisija esot pārkāpusi labas pārvaldības un tiesību uz aizstāvību principus, tam atņemot iespēju sniegt savus apsvērumus formālā uzklausīšanā trešo personu klātbūtnē. Tas norāda, ka ieinteresētajiem uzņēmumiem ir jāsniedz iespēja darīt zināmu to viedokli saistībā ar pret tiem izvirzītajiem iebildumiem un dokumentiem, ar kuriem šie iebildumi ir pamatoti. Lietas dalībnieku tiesības piedalīties formālā uzklausīšanā, to vadot neatkarīgai uzklausīšanas amatpersonai, būtu īpaši svarīgas saistībā ar līguma normu konkurences jomā piemērošanu; faktiski tā esot vienīgā izdevība darīt zināmus savus apsvērumus neatkarīgām trešajām personām, kas varētu ietekmēt Komisijas lēmumu.

88 Konkrētajā gadījumā Komisija attiecībā uz prasītāju esot īstenojusi "ietekmes ļaunprātīgu izmantošanu", lai tas atteiktos no savām tiesībām uz uzklausīšanu neatkarīgu trešo personu klātbūtnē. Prasītājs norāda, ka lai arī Komisija nav izdarījusi uz to tiešu spiedienu, lai tā atteiktos no savām tiesībām uz formālu uzklausīšanu, Komisija stingri uzstāja uz aprobežošanos ar neformālu uzklausīšanu, argumentējot, ka šī iespēja ekonomējot laiku un līdzekļus. Komisija tādējādi *de facto* esot ierobežojusi prasītāja tiesības uz aizstāvību administratīvās procedūras laikā. Prasītājs šai ziņā norādīja, ka, lai gan tas atteicās no šīm tiesībām sakarā ar Komisijas izteikto vēlmi pieņemt lēmumu pēc iespējas ātrāk, esot pagājuši vairāk nekā divi gadi kopš tā pieprasījuma un Lēmuma pieņemšanas. Tas arī uzskata, ka Komisijai katrā ziņā bija jāņem vērā tā sadarbība, proti, pieprasījuma par šādu uzklausīšanu neiesniegšana, un tādējādi jāsamazina naudas soda summa, kas tam tika uzlikta.

89 Savā replikā prasītājs min, ka tas nav norādījis, ka Komisija attiecībā uz prasītāju būtu izdarījusi tiešu vai netiešu spiedienu, lai tas atteiktos no savas aizstāvības formālas uzklausīšanas laikā, ko īsteno uzklausīšanas amatpersona. Tāpat tas neesot apgalvojis, ka Komisija to nebūtu informējusi par tā tiesībām uz formālu uzklausīšanu. Turklāt tas atzīst, ka paziņojuma par iebildumiem adresāti lemj par to, vai pieprasīt formālo uzklausīšanu. Tomēr prasītājs norāda, ka tas ir izjutis pienākumu atteikties no šīm tiesībām, jo par lietu atbildīgais ierēdnis prasītāju esot informējis, ka citi lietas dalībnieki no šīm tiesībām esot jau atteikušies un ka Komisijas dienesti vēloties pieņemt lēmumu pēc iespējas ātrāk. Prasītājs norāda, ka Komisijas īstenotā prakse esot neatbilstoša 10. pantam Komisijas 1998. gada 22. decembra Regulā (EK) Nr. 2842/98 par pušu uzklausīšanu dažu procedūru gaitā saskaņā ar EK līguma [81.] un [82.] pantu (OV L 354, 18. lpp.), kas precizēta ar Komisijas 2001. gada 23. maija Lēmuma 2001/462/EK, EOTK par uzklausīšanas amatpersonas pilnvarām dažās konkurences procedūrās (OV L 162, 21. lpp.) 4. pantu, kas paredz, ka uzklausīšanas vada uzklausīšanas amatpersonas. No

šiem noteikumiem izrietot, ka visi jautājumi saistībā ar lietas dalībnieku tiesībām uz uzklausīšanu ir jāizvērtē uzklausīšanas amatpersonai, nevis atbildīgajiem par lietu Komisijā, kas izspriež lietu. Tādējādi atbildīgajiem par lietu neesot tiesības sazināties ar lietas dalībniekiem, lai apspriestu iespēju rīkot uzklausīšanu. Prasītājs uzskata, ka šim būtisku formas prasību pārkāpumam nebūtu jārada pamats Lēmuma atcelšanai attiecībā uz prasītāju, tomēr Komisijai vismaz būtu jāņem tas vērā, nosakot naudas soda summu.

90 Komisija apstrīd visus šos iebildumus.

Pirmās instances tiesas vērtējums

91 Prasītājs sava otrā pamata ietvaros izvirza dažādus argumentus, kas saistās, pirmkārt, ar veidu, kādā tika noteikta naudas soda summa, kas tam tika noteikta, un, otrkārt, administratīvās procedūras norisi.

92 Izvirzītie iebildumi izvirza jautājumus par, pirmkārt, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu ievērošanu, nosakot naudas soda summu, otrkārt, prasītāja tiesību uz aizstāvību ievērošanu un labas pārvaldības principa ievērošanu administratīvajā procedūrā pirms Lēmuma pieņemšanas, un, treškārt, pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu.

Par vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu ievērošanu, nosakot naudas soda, kas noteikts prasītājam, summu

93 Šajā gadījumā ir jāatgādina, ka no Lēmuma 366.–464. apsvēruma izriet, ka Komisijas uzliktie naudas sodi sakarā ar pārkāpumiem, kas noteikti EKL 81. panta 1. punktā un EEZ līguma 53. panta 1. punktā, bija saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un ka Komisija bija — kā tā savos iebildumos bija tieši apstiprinājusi — noteikusi naudas sodu summas, piemērojot pamatnostādnēs definētu metodi.

94 Ja pamatnostādnes nevar kvalificēt kā tiesību normas, kuras pārvaldes iestādei katrā ziņā ir jāievēro, tajās tomēr ir paredzēta rīcības norma, kas norāda uz praksi, kas jāievēro un no kuras īpašā gadījumā pārvaldes iestādes nevar atkāpties, nenorādot iemeslus, kuri būtu saderīgi ar vienlīdzīgas attieksmes principu (skat. Tiesas 2006. gada 18. maija spriedumu lietā C-397/03 P *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, Krājums, I-4429. lpp., 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

95 Norādot, ka Komisija nav ņēmusi vērā tās īpašo situāciju dažādās naudas soda summas noteikšanas stadijās, prasītājs lielā mērā ir sajaucis, pirmkārt, pārkāpuma konkrētās ietekmes uz tirgu vērtējumu ar mērķi novērtēt tā smagumu (Pamatnostādņu 1.A punkta pirmā daļa), kura ietvaros ir jāņem vērā apsvērumi par iedarbību, kas izriet no pārkāpuma kopumā, nevis no faktiskās katra uzņēmuma rīcības, un, otrkārt, katra uzņēmuma individuālās rīcības vērtējums ar mērķi novērtēt atbildību pastiprinošos vai mīkstinošos apstākļus (Pamatnostādņu 2. un 3. punkts), kura ietvaros — ievērojot soda un sankciju individualizācijas principu — ir jāizvērtē uzņēmuma dalības pārkāpumā relatīvais smagums.

96 Gadījumā, kad Komisija pamatojas uz pārkāpuma ietekmi, lai novērtētu tā smagumu saskaņā ar Pamatnostādņu 1.A punkta pirmo un otro daļu, šajā sakarā vērā ņemamā

iedarbība ir tā, kas izriet no pārkāpuma kopumā, kurā piedalījās visi uzņēmumi tādējādi, ka šajā ziņā nav jāņem vērā katra uzņēmuma individuālā rīcība vai to specifiskie dati (Pirmās instances tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums apvienotajās lietās T-236/01, T-239/01, no T-244/01 līdz T-246/01, T-251/01 un T-252/01 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1181. lpp., 203. punkts).

97 Tomēr, kā tas izriet no judikatūras, gadījumos, kad pārkāpumu izdarījuši vairāki uzņēmumi, ir jāizvērtē katra šī uzņēmuma dalības pārkāpumā relatīvais smagums (Tiesas 1975. gada 16. decembra spriedums apvienotajās lietās no 40/73 līdz 48/73, 50/73, no 54/73 līdz 56/73, 111/73, 113/73 un 114/73 *Suiker Unie* u.c./Komisija, *Recueil*, 1663. lpp., 623. punkts, un iepriekš 49. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 150. punkts), lai noteiktu, vai attiecībā uz tiem pastāv atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši apstākļi.

98 Šāds secinājums izriet no soda un sankciju individualizācijas principa loģikas, atbilstoši kuram uzņēmumiem var piemērot sankcijas tikai par faktiem, par kuriem tiem individuāli ir izteikti pārmetumi, un kas ir princips, kurš piemērojams jebkurā administratīvajā procesā, kura iznākumā varētu tikt noteiktas sankcijas atbilstoši Kopienu konkurences tiesību normām (iepriekš 67. punktā minētais spriedums lietā *Union Pigments*/Komisija, 119. punkts; skat. šai sakarā arī Pirmās instances tiesas 2001. gada 13. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-45/98 un T-47/98 *Krupp Thyssen Stainless* un *Acciai speciali Terni*/Komisija, *Recueil*, II-3757. lpp., 63. punkts).

99 Pamatnostādņu 2. un 3. punktā šajā ziņā paredzēta naudas soda pamatsummas koriģēšana, ņemot vērā noteiktus atbildību pastiprinošus vai mīkstinošus apstākļus, kas attiecas uz katru no konkrētajiem uzņēmumiem.

100 Tādēļ ir atsevišķi jāizvērtē prasītāja izvirzītie argumenti tiktāl, ciktāl tie saistīti ar pamatsummas noteikšanu, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu vai konkrētu atbildību mīkstinošu apstākļu konstatēšanu.

— Par naudas soda pamatsummas noteikšanu: attiecīgo uzņēmumu iedalījums, lai noteiktu specifisko naudas soda sākumsummu un dalības pārkāpumā ilgumu

101 Atbilstoši pamatnostādnēs definētajai metodei Komisija par atskaites punktu naudas soda summas aprēķinam, kas uzliekama attiecīgajiem uzņēmumiem, izmantoja summu, kas noteikta, ievērojot pārkāpuma smagumu. Pārkāpuma smaguma izvērtēšanā ir jāņem vērā pārkāpuma būtība, tā ietekme uz konkrēto tirgu, ja tā ir novērtējama, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apmērs (1.A punkta pirmā daļa). Šajā kontekstā pārkāpumi tika iedalīti trijās kategorijās, proti, "nelieli pārkāpumi", par kuriem paredzamā naudas soda summa ir robežās no EUR 1000 līdz 1 miljonam euro, "smagi pārkāpumi", par kuriem paredzamā naudas soda summa ir robežās no 1 līdz 20 miljoniem euro, un "ļoti smagi pārkāpumi", par kuriem paredzamā naudas soda summa ir virs 20 miljoniem euro (1.A punkta otrās daļas pirmais un trešais ievilkums). Katrā no šīm kategorijām noteikto sankciju mērogs atbilstoši pamatnostādnēm ļauj piemērot atšķirīgu attieksmi pret uzņēmumiem, ņemot vērā to izdarītā pārkāpuma būtību (1.A punkta trešā daļa). Turklāt atbilstoši pamatnostādnēm ir jāņem vērā pārkāpuma autoru faktiskā ekonomiskā spēja radīt būtiskus zaudējumus citiem tirgus dalībniekiem, it īpaši patērētājiem, un jānosaka naudas soda summa tādā apmērā, lai tam nodrošinātu pietiekoši preventīvu raksturu (1.A punkta ceturtā daļa).

102 Katrā no tādējādi definētajām trijām pārkāpumu kategorijām atbilstoši pamatnostādnēm noteiktos gadījumos ir jālīdzsvaro konkrētā summa, lai ņemtu vērā īpašo nozīmi — un tādējādi faktisko ietekmi — katra uzņēmuma pārkāpjošajai rīcībai attiecībā uz konkurenci, it īpaši gadījumos, kad ir būtiska uzņēmumu, kas ir vienāda rakstura pārkāpuma autori, lieluma atšķirība, un tādējādi jāpiemēro pamatsummas atskaites punkts katra uzņēmuma specifiskajam raksturam (1.A punkta sestā daļa).

103 Konkrētajā gadījumā prasītājs neapstrīd ne attiecīgā pārkāpuma ļoti smago raksturu, ne vērtējumus, uz kuriem Komisija ir pamatojusies, lai noteiktu minētā pārkāpuma ļoti smago raksturu, kas ir vērtējumi, kuri saistīti ar tā būtību, tā reālo ietekmi uz tirgu un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apmēru (Lēmuma 374.–384. apsvērums). Prasītājs arī

neapstrīd pašu principu par aizliegtās vienošanās dalībnieku iedalījumu vairākās kategorijās. Prasītājs turpretim pārmet Komisijai, ka tā nav ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principus, pirmkārt, ierindojot vienā kategorijā dažāda lieluma uzņēmumus un, otrkārt, neievērojot atšķirības dažādo uzņēmumu līdzdalībā attiecīgajā pārkāpumā gan saistībā ar tās ilgumu, gan intensitāti.

104 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa atgādina, ka metode — saskaņā ar kuru aizliegtās vienošanās dalībniekus iedala kategorijās, lai īstenotu atšķirīgu attieksmi naudas soda sākumsummas noteikšanas stadijā, kas turklāt ir princips, kurš ir apstiprināts Pirmās instances tiesas judikatūrā, — lai gan atbilstoši tai neņem vērā vienā kategorijā esošo uzņēmumu lieluma atšķirības, paredz vienotas likmes noteikšanu sākumsummai, kas fiksēta vienā kategorijā ietilpstošiem uzņēmumiem (skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedumu lietā T-26/02 *Daiichi Pharmaceutical*/Komisija, Krājums, II-713. lpp., 83. punkts un tajā minētā judikatūra).

105 Protams, ka, veicot šādu iedalīšanu kategorijās, ir jāievēro vienlīdzīgas attieksmes princips, saskaņā ar ko ir aizliegts attiekties pret līdzīgām situācijām atšķirīgi un pret atšķirīgām situācijām identiski, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota. Turklāt saskaņā ar judikatūru naudas soda summai, ievērojot pārkāpuma smaguma vērtējumā vērā ņemtos apstākļus, jābūt vismaz samērīgai. Lai pārbaudītu, vai aizliegtās vienošanās dalībnieku iedalījums kategorijās atbilst vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principiem, Pirmās instances tiesai, veicot kontroli pār Komisijai šajā jautājumā piešķirtās rīcības brīvības izmantošanas tiesiskumu, tomēr ir vienīgi jāpārbauda, vai šis iedalījums ir konsekvents un objektīvi pamatots, sākotnēji neaizstājot Komisijas veikto vērtējumu ar savu vērtējumu (iepriekš 104. punktā minētais spriedums lietā *Daiichi Pharmaceutical*/Komisija, 84. un 85. punkts).

106 Šajā gadījumā Komisija uzskatīja, ka "attiecīgos uzņēmumus principā [varēja] pakārtoti iedalīt trijās grupās, ievērojot katra tā relatīvo nozīmību salīdzinājumā ar *Nintendo* [..] kā attiecīgo izstrādājumu (un tikai to) izplatītājiem EEZ, izdarot salīdzinājumu, ņemot vērā katras puses daļas *Nintendo* konsoļu un spēļu bloku kopējā apjomā, kas iegādātas to izplatīšanai EEZ 1997. gadā, kurš bija pēdējais gads, kura laikā tika veikts pārkāpums"

(Lēmuma 386. apsvērums). *Nintendo* (kura tirgus daļa tika novērtēta [*konfidenciāli*] [1] % apmērā) un *John Menzies* (kura tirgus daļa bija [*konfidenciāli*] %), tādējādi katra tika ietverta attiecīgi pirmajā un otrajā grupā. Pārējie attiecīgie uzņēmumi (ar tirgus daļām no [*konfidenciāli*] līdz [*konfidenciāli*] %), kuru vidū bija prasītājs, tika ietverti trešajā grupā.

107 Komisijas izvēle iedalīt uzņēmumus, kuru tirgus daļa attiecīgo izstrādājumu izplatīšanā bija zemāka par [*konfidenciāli*] %, nevar tikt kvalificēta par patvaļīgu un nepārsniedz tai šajā jomā piešķirto rīcības brīvību.

108 Nevar aizliegt to, ka sākumsummas, kas saistītas ar katru no šīm kategorijām, nav noteiktas strikti proporcionālas konkrēto uzņēmumu attiecīgajām tirgus daļām, jo tās ir tikai iedalīšanas kategorijās un ar to saistītās likmju vienādošanas sistēmas rezultāts. Jāatgādina, ka, pat ja — ievērojot iedalījumu grupās — noteiktiem uzņēmumiem tiek piemērotas identiskas sākumsummas, kaut arī tiem ir atšķirīgs lielums, ir jāsecina, ka atšķirīgu attieksmi objektīvi pamato pārkāpuma būtības prioritāte salīdzinājumā ar uzņēmuma lielumu pārkāpuma smaguma noteikšanas laikā (skat. Pirmās instances tiesas 2003. gada 19. marta spriedumu lietā T-213/00 *CMA CGM* u.c./Komisija, *Recueil*, II-913. lpp., 411. punkts un tajā minētā judikatūra).

109 Šajā gadījumā — ja patiešām ir relatīvas atšķirības starp tirgus daļām, kas ir uzņēmumiem, kuri klasificēti tajā pašā grupā, — šīm atšķirībām absolūtā nozīmē nav tāda nozīme, ka attaisnotu to, ka prasītājs tiek iekļauts citā grupā. It īpaši Komisijas pieņemtās metodes rezultātā nav iegūts attiecīgo tirgu būtiski deformēts priekšstats (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 15. marta spriedumu lietā T-15/02 *BASF*/Komisija, Krājums, II-497. lpp., 159. punkts). Faktiski attiecīgajā tirgū, proti *Nintendo* izstrādājumu izplatīšanas tirgū, faktu iestāšanās laikā dominēja *Nintendo* un

1 — Konfidenciālie dati aizklāti.

tās meitas sabiedrības. Neatkarīgie izplatītāji, izņemot *John Menzies*, attiecīgajā izplatīšanas sistēmā aizņēma tikai relatīvi pieticīgu vietu (skat. Lēmuma 388.–390. apsvērumu).

110 Tādējādi ir jāsecina, ka relatīvu nozīmīgu svārstību pastāvēšana starp pēdējai kategorijai piederošo uzņēmumu tirgus daļām, kas ir neatņemama sastāvdaļa iedalījuma kategorijās sistēmai un ar to saistītajai vienotajai likmei, ir objektīvi pamatota. Komisijas iespējai veikt iedalījumu kategorijās tiktu atņemta liela daļa tās lietderības, ja ikkatra atšķirība tirgus daļās — kas ir nozīmīga relatīvos jēdzienos, bet atbilst ļoti maznozīmīgai atšķirībai procentu daļās, — nepieļautu dažādu uzņēmumu klasifikāciju vienā kategorijā.

111 Šajā ziņā prasītājs nevar Komisijai pārmest, ka šajā stadijā nav ņemtas vērā katra attiecīgā uzņēmuma iesaistīšanās atšķirības tiktāl, ciktāl minētās atšķirības var tikt aptvertas tikai atbildību mīkstinošo apstākļu izvērtēšanas stadijā (skat. iepriekš 97.–99. punktu).

112 Visbeidzot, attiecībā uz argumentu, ka Komisija neesot ņēmusi vērā ļoti īso laikposmu, kurā prasītājs piedalījās pārkāpumā, pietiek norādīt, ka atbilstoši pamatnostādnēs izklāstītajai metodoloģijai naudas soda summa tiek noteikta atbilstoši [dalības] ilgumam pēc tam, kad ir noteikta naudas soda summa atbilstoši tās smagumam.

113 Turklāt Komisija Lēmuma 404. apsvērumā bija skaidri norādījusi, ka — tā kā prasītāja dalība bija tikai nedaudz ilgāka par diviem mēnešiem — tā bija nolēmusi šajā ziņā nepalielināt sākotnējo naudas soda summu, kas noteikta atbilstoši [pārkāpuma] smagumam. Tā rezultātā Komisija pareizi ņēma vērā prasītāja dalības relatīvi īso ilgumu attiecīgajā pārkāpumā.

— Par atbildību mīkstinošu apstākļu pastāvēšanu un par vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu šajā ziņā

114 Šajā gadījumā ir jāizvērtē, vai ir tiesiski pamatots tas, ka Komisija attiecībā pret prasītāju atteicās ņemt vērā noteiktus apstākļus, proti, pirmkārt, faktu, ka tā rīcībā nebija informācijas, kas tam sniegtu iespēju apzināties savas rīcības pārkāpjošo raksturu, un, otrkārt, faktu, ka tam pārkāpumā bija tikai pasīva loma.

115 Attiecībā uz pirmo apgalvoto apstākli tas — kā to turklāt bija uzsvērusi Komisija — Pamatnostādņu nozīmē nevar būt atbildību mīkstinošs apstāklis. Norāde Pamatnostādņu 1. A punktā uz to, ka "vispārējā nozīmē var arī ņemt vērā faktu, ka lieliem uzņēmumiem lielākoties ir vairāk zināšanu un juridiski ekonomiskās infrastruktūras, kas tiem ļauj labāk izvērtēt savas rīcības pārkāpjošo raksturu un no tās izrietošās sekas no konkurences tiesību viedokļa" nenosaka *a contrario*, ka Komisijai bija pienākums ņemt vērā noteiktu uzņēmumu nelielo lielumu.

116 Attiecībā uz otro apgalvoto apstākli, proti, prasītāja it kā pasīvo lomu pārkāpumā, ir jāatgādina, ka Lēmuma 431. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka prasītājs bija spontāni nosūtījis informāciju *NOE* par paralēlo tirdzniecību un ka tā rezultātā tā dalība bija jāuzskata par aktīvu. Komisija šajā ziņā norāda uz Lēmuma 197. apsvērumu, kurā minētas četras prasītāja vēstules, kuras datētas attiecīgi ar 1997. gada 4. septembri, 3. novembri, 12. novembri un 4. decembri.

117 1997. gada 4. septembra vēstule, kas minēta iepriekš 63. punktā, ir uzrakstīta pirms pārkāpuma laikposma un šī iemesla dēļ ir bez nozīmes. 1997. gada 3. novembra un 4. decembra vēstulēs, kas tika nosūtītas *NOE*, paziņots par *Nintendo* izstrādājumu piedāvājumu esamību Beļģijas un Luksemburgas tirgos. 1997. gada 12. novembra

vēstulē apliecināts, ka pats prasītājs uzturot saikni tikai un vienīgi ar *Nintendo France* saistībā ar spēļu blokiem, par kuru paralēlo eksportu tam bija aizdomas.

118 Attiecībā uz *Concentra* pamata pierādījumi konstatējumiem par tās pasīvo lomu ir izklāstīti Lēmuma 212., 213. un 421. apsvērumā. Tajos it īpaši ir norādīts, ka, pat ja nav nekādu pierādījumu, ka *Concentra* ir ierobežojusi vai mēģinājusi ierobežot paralēlo tirdzniecību, tomēr ir "pierādījumi, kas liecina, ka *Concentra* paziņoja *NOE* par paralēlo importu uz Portugāli un tai šajā ziņā prasīja palīdzību" (skat. Lēmuma 212. un 213. apsvērumu). Netiek apstrīdēts, ka četrās *Concentra* vēstulēs *NOE* vai *Nintendo of America*, *Inc*., kas minēti Lēmuma 213. apsvērumā, trīs nosūtītas pēc anketas saņemšanas un viena tika nosūtīta spontāni. *Concentra* 1997. gada 21. novembra spontāni nosūtītajā vēstulē, kas minēta Lēmuma 213. apsvērumā, norādīja:

"Diemžēl mēs esam droši par to, ka noteikti mazumtirgotāji neatturēsies no šīs iespējas palielināt savu N64 maržu [un lūdz *NOE* sniegt palīdzību tiktāl, ciktāl] mēs ceram, ka *Nintendo* ļoti tuvā nākotnē radīs šīs situācijas risinājumu."

119 Jākonstatē, ka Komisijas minētie dokumenti, kā arī apstākļi, kādos tie tika paziņoti, neparāda nekādu ievērojamu atšķirību starp prasītāja un *Concentra* lomu pārkāpumā. Komisijas īstenotā atšķirīgā attieksme ir vēl jo vairāk nepamatota tāpēc, ka, pirmkārt, prasītājs tirgū, kas bija pārkāpuma priekšmets, ienāca īpaši vēlu (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-220/00 *Cheil Jedang*/Komisija, *Recueil*, II-2473. lpp., 168. punkts un tajā minētā judikatūra) un, otrkārt, *Concentra* ar *Nintendo* bija noslēgusi formālu konkurenci ierobežojošu izplatīšanas līgumu, ko nebija darījis prasītājs.

120 No šiem apsvērumiem izriet, ka Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, secinot, ka prasītājam pārkāpumā nebija vienīgi pasīva loma, vienlaikus attiecībā uz *Concentra* atzīstot šo atbildību mīkstinošo apstākli.

121 Tādējādi šis pamats ir daļēji pieņemams un Lēmums attiecīgi ir jāgroza, prasītājam piešķirot identisku naudas soda samazinājumu tam, kāds piešķirts *Concentra* saistībā ar atbildību mīkstinošiem apstākļiem, ņemot vērā pasīvo lomu strīdīgajā pārkāpumā, proti, 50 % samazinājumu. Šī grozījuma konkrētās sekas tiks precizētas turpmāk.

Par prasītāja tiesību uz aizstāvību ievērošanu un labas pārvaldības principa ievērošanu

122 Attiecībā uz apgalvojumu, ka Komisija esot mudinājusi atteikties no savām tiesībām uz formālo uzklausīšanu, ir jākonstatē, ka tas nav nekādi pamatots. Faktiski prasītājs minēja faktu, ka "Komisija [tam] paziņoja 2000. gada 3. jūlijā [..], ka visi citi akta adresāti esot atteikušies no savām tiesībām uz uzklausīšanu un ka Komisija vēlējās lietu virzīt, cik vien ātri iespējams", un ka, šādi rīkojoties, tā esot izdarījusi netiešu spiedienu, lai [tas] atteiktos no savām tiesībām uz formālo uzklausīšanu.

123 Šī norāde nevar būt pierādījums tiesību uz aizstāvību principa vai arī laba pārvaldības principa pārkāpumam. Turklāt Komisija vēstulē, kas tika nosūtīta kopā ar paziņojumu par iebildumiem, skaidri norādīja, ka atbilstoši Regulai Nr. 2842/98 lietas dalībnieku pienākumos ietilpst prasīt savos rakstveida apsvērumos iespēju izvirzīt savus argumentus mutvārdu uzklausīšanas laikā.

124 Arguments par to, ka Komisija neesot ievērojusi Regulas Nr. 2842/98 10. pantu, kas precizēts ar Lēmuma 2001/462 4. punktu un kas ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, vairs nevar tikt pieņemts. Faktiski šajās normās attiecīgi paredzēts, ka "uzklausīšanas veic uzklausīšanas amatpersona" (Regulas Nr. 2842/98 10. pants) vai arī ka "uzklausīšanas amatpersona organizē un vada uzklausīšanas, kas paredzētas noteikumos par [EKL] 81. panta un [EKL] 82. panta piemērošanu" (Lēmuma 2001/462 4. punkts). No tām nekādi neizriet, ka tikai uzklausīšanas amatpersonas var sazināties ar apsūdzētajiem uzņēmumiem, lai ar tiem pārrunātu un tos informētu par iespējamo formālās uzklausīšanas norisi. Šāda sazināšanās, kas ietilpst kārtējo administratīvo darbību kontekstā, tādējādi nekādi neaizstāj uzklausīšanas amatpersonai uzticēto misiju.

125 Turklāt fakts, ka prasītājs izvēlējās nepieprasīt mutvārdu uzklausīšanu, nevar tikt interpretēts kā sadarbība, kas tam sniegtu iespēju panākt tam noteiktās naudas soda summas samazināšanu. Par sadarbību, kas attiecīgā gadījumā piešķir tiesības uz naudas soda summas samazinājumu atbilstoši Pamatnostādņu 3. punktam, var uzskatīt "uzņēmuma efektīvu sadarbību procesā", proti, darbību, kas ir ļāvusi Komisijai konstatēt pārkāpuma esamību ar mazākām grūtībām un attiecīgā gadījumā to pārtraukt (Tiesas 2000. gada 16. novembra spriedums lietā C-297/98 P *SCA Holding*/Komisija, *Recueil*, I-10101. lpp., 36. punkts, un Tiesas 2007. gada 10. maija spriedums lietā C-328/05 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-3921. lpp., 83. punkts). Atteikšanās no formālās uzklausīšanas, pat ja pieņemtu, ka tā ir ļāvusi Komisijai neaizkavēt Lēmuma pieņemšanu, nevar tikt kvalificēta par sadarbību Pamatnostādņu 3. punkta nozīmē.

126 Prasītājs vairs nevar apgalvot, ka Komisija tam ir atņēmusi iespēju sadarboties, par izmeklēšanu to informējot tikai 1999. gada 9. jūnijā. Faktiski, kā tas tika atgādināts iepriekš 125. punktā, uzņēmumam noteiktā naudas soda summas iespējamā samazināšana Pamatnostādņu 3. punkta ietvaros no savas puses paredz "efektīvu sadarbību". Šajā gadījumā nekas neliedz secināt, ka prasītājs varēja piedāvāt šādu sadarbību, jo pats apgalvo, ka nav zinājis par praksi, par ko izvirzītas apsūdzības.

127 Tā rezultātā viss iebildumu kopums par administratīvās procedūras norisi ir jānoraida.

Par pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu

128 Attiecībā uz apgalvojumu par nepietiekošo pamatojumu Lēmumam par prasītāja īpašās situācijas vērtējumu pietiek ar norādi, ka no Lēmuma 194.–197., 313.–330., 352., 359., 404., 430. un 431. apsvēruma izriet, ka Komisija bija skaidri atsaukusies uz pierādījumiem par tās konkrēto situāciju. Šāds pamatojums izpilda EKL 253. panta, kā tas interpretēts iepriekš 73. punktā norādītajā judikatūrā, prasības.

3. *Par pamatu, kas tika izvirzīts tiesas sēdē par administratīvās procedūras un tiesas procesa ilgumu*

129 Visbeidzot, prasītāja arguments, kas tika izvirzīts tiesas sēdē, lai samazinātu tam noteikto naudas soda summu, ievērojot administratīvās procedūras un tiesas procesa ilgumu, nevar tikt pieņemts.

130 Faktiski tiktāl, ciktāl šis pamats paredz Komisijas īstenotās administratīvās procedūras ilgumu, tas ir jāpasludina par nepieņemamu saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 48. panta 2. punktu, jo minētais pamats, kas netika izvirzīts pieteikumā par lietas ierosināšanu, nevar tikt uzskatīts par iepriekš izvirzītā pamata tiešu vai netiešu papildinājumu pieteikumam par lietas ierosināšanu un nav balstīts uz tiesību vai faktisko apstākļu pierādījumiem, kas atklājušies procesa laikā. Turklāt šīs lietas apstākļos pēc savas iniciatīvas nav pārbauda pamats par Komisijas īstenotās procedūras nesaprātīgu termiņu (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 13. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-189/95, T-39/96 un T-123/96 *SGA*/Komisija, *Recueil*, II-3587. lpp., 46. punkts, kas apstiprināts ar Tiesas 2000. gada 13. decembra rīkojumu lietā C-39/00 P *SGA*/Komisija, *Recueil*, I-11201. lpp., 42.–45. punkts).

131 Attiecībā uz iebildumiem par procesa ilgumu Pirmās instances tiesā ir jākonstatē, ka tā iespējamā pārmērība nav tāda, kas spētu ietekmēt Lēmuma likumību, kas jāpārbauda Pirmās instances tiesai. No tā izriet, ka šāds pamats nav izmantojams.

4. *Par naudas soda gala summas noteikšanu*

132 Kā tas izriet no šī sprieduma 116.–121. punkta, ir jāgroza Lēmums tiktāl, ciktāl ar to nav atzītas prasītāja tiesības gūt labumu no atbildību mīkstinošo apstākļu esamības saistībā ar tā pilnīgi pasīvo lomu pārkāpumā, vienlaicīgi piešķirot šo labumu no atbildību mīkstinošo apstākļu pastāvēšanas *Concentra*.

133 Pārējā daļā Komisijas Lēmumā izklāstītie apsvērumi, kā arī šajā lietā piemērotā naudas soda noteikšanas metode paliek nemainīga.

134 Tādējādi naudas soda galējā summa tiek noteikta šādi: prasītājam noteiktā naudas soda pamatsumma (1 miljons euro) tiek samazināta par 50 % saistībā ar atbildību mīkstinošiem apstākļiem, ievērojot tā vienīgi pasīvo lomu pārkāpumā, kā rezultātā tiek noteikta gala summa EUR 500 000 apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

135 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās

izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Šajā gadījumā ir jānolemj, ka katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) ***CD-Contact Data GmbH*** **uzliktais naudas sods ir noteikts EUR 500 000 apmērā;**

2) **prasību pārējā daļā noraidīt;**

3) **katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.**

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 30. aprīlī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Lietas priekšvēsture . . . . . II - 1029

1. Attiecīgie uzņēmumi . . . . . II - 1029

2. Administratīvā procedūra . . . . . II - 1030

Izmeklēšana attiecībā uz video spēļu sektoru (lieta IV/35.587 *PO Video Games*) . . . . II - 1030

Papildu izmeklēšana, ar ko specifiski izvērtē "Nintendo" izplatīšanas sistēmu (lieta IV/35.706 *PO Nintendo Distribution)* . . . . . II - 1030

Izmeklēšana pēc sūdzības, ko iesniegusi "Omega Electro BV" (lieta IV/36.321 *Omega — Nintendo*) . . . . . II - 1031

3. Strīdīgais lēmums . . . . . II - 1033

Procedūra un lietas dalībnieku prasījumi . . . . . II - 1037

Juridiskais pamatojums . . . . . II - 1038

1. Par pirmo pamatu par EKL 81. panta pārkāpumu, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, kā arī acīmredzamu kļūdu vērtējumā . . . . . II - 1039

Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1039

Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1042

Par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpuma esamību . . . . . II - 1042

Par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpuma esamību . . . . . II - 1050

2. Par otro pamatu par labas pārvaldības, vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu pārkāpumu, kā arī pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu . . . . . II - 1051

Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 1051

Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 1055

Par vienlīdzīgas attieksmes un samērīguma principu ievērošanu, nosakot naudas soda, kas noteikts prasītājam, summu . . . . . II - 1056

— Par naudas soda pamatsummas noteikšanu: attiecīgo uzņēmumu iedalījums, lai noteiktu specifisko naudas soda sākumsummu un dalības pārkāpumā ilgumu . . . . . II - 1058

— Par atbildību mīkstinošu apstākļu pastāvēšanu un par vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu šajā ziņā . . . . . II - 1062

Par prasītāja tiesību uz aizstāvību ievērošanu un labas pārvaldības principa ievērošanu . . . . . II - 1064

Par pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu . . . . . II - 1066

3. Par pamatu, kas tika izvirzīts tiesas sēdē par administratīvās procedūras un tiesas procesa ilgumu . . . . . II - 1066

4. Par naudas soda gala summas noteikšanu . . . . . II - 1067

Par tiesāšanās izdevumiem . . . . . II - 1067